

**32. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ С ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ
"СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"**

основано през 1896 г.

бул. „Христо Ботев“ № 63

тел.: 02/987-43-58

e-mail: kl_ohridski32@school32.com

УТВЪРДИЛ: П

ДИРЕКТОР:.....

/д-р Нели Костова/

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА УЧЕБНАТА 2023/ 2024 ГОДИНА**

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на 32 СУИЧЕ „Свети Климент Охридски“ на проведено заседание на дата 12.09.2023г. с протокол № 14

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица и групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлага обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях основано на предразсъдъци. Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства, все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. Това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия;
- не владеят българския език на ниво достатъчно, за да се справят с учебните си задачи;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за

това, че то започва с признаването на различията между учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с учениците, техните родители, обществото.

32 СУИЧЕ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В 32 СУИЧЕ уязвимите групи ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Закон за предучилищното и училищно образование.
2. Наредба за приобщаващото образование.
3. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства /2015-2020/.
4. Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2016 – 2020 г.
5. 2000 Европейска социална харта /ревизирана/.
6. 1992 – Европейска конвенция за защита и правата на човека и основните свободи и пълния допълнителен протокол към нея.
7. 1970 – Международният пакт за граждански и политически права и Международният пакт за икономически, социални и културни права.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

IV. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

На учениците в 32 СУИЧЕ се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните потребности на всеки ученик. За реализиране на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището работят трима психолози и педагогически съветник.

Подкрепата за личностно развитие на учениците в 32. СУИЧЕ се организира и осигурява в съответствие с разработените областни стратегии за подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на анализ на потребностите от обща и допълнителна подкрепа. За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие със заповед на директора на училището в началото на всяка учебна година се определя координатор на училището, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование. Общата подкрепа в училището се осъществява от екип, ръководен от координатора и е насочена към развитието на потенциала на всяко дете и ученик. Осигуряват се занимания по интереси, кариерно ориентиране, функционира прекрасна училищна библиотека, в която се осъществяват различни дейности.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на конкретен ученик, от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето, след което се потвърждава от Регионален център за

подкрепа на приобщаващото образование. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на ученика.

1. Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p><i>Осигуряване на обща подкрепа по етапи /начален, прогимназиален, гимназиален/</i></p>	<p>Учителите разпознават деца с различни възможности- напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им</p>	<p>Учебната 2023/2024 година</p>	<p>Деца с изготвени планове за дейности</p> <p>Ученици, при които поради здравословни причини обучението се осъществява в алтернативна форма- комбинирана, самостоятелна или индивидуална</p>	<p>Деца с допълнително обучение по предмети;</p> <p>Деца посещаващи допълнителни консултации по предмети извън часовете;</p> <p>Диференциран подход на обучение</p> <p>Консултациите за преодоляване на образователните дефицити се провеждат по график, осъществяват се присъствено и/или в електронна среда от дистанция.</p>	<p>Класни ръководители, главни учители</p>

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученици със специални образователни потребности

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
Осигуряване на равен достъп за деца със СОП, деца с хронични заболявания	Сформиране на екип за подкрепа на личностна развитие на ученика Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на ученика ;	Учебната 2023/2024 година	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Директор Координатор
	Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	Учебната 2023/2024 година	Осигурена обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците .	Създадени толкова на брой екипи за подкрепа на личностното развитие, колкото са и учениците със СОП	Координатор – зам.-директор УД, главен учител или друг педагогически специалист
	Осигуряване на специалист в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие	Учебната 2023/2024 година	Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие и ефективност на прилаганите	Осигурен координатор в училището	Директор

			методи и подходи за обучение		
Работа с нагласи и отношения	<p>Организиране на „Дни на отворените врати“;</p> <p>Провеждане на тренинги за изграждане на умения за толерантно общуване;</p> <p>Участие в екипни обсъждания/ срещи;</p> <p>Супервизии с външни специалисти на екипите работещи с децата.</p>	Учебната 2023/2024 година	Позитивен психоклимат и приемане на „различието“	Осигурен позитивен психоклимат в училище	Координатор

3. Осигуряване на равен достъп до образование на ученици в риск

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници“	Осигуряване на стабилна връзка между дете с изявени дарби и дете, чиито майчин език не е българския	Учебната 2023/2024 година	Повишено ниво на познания по учебните предмети у детето, чиито майчин език не е българския;	Повишен успех в училище; Създаден положителен микроклимат в класа, с цел приемственост	Психолог/ Педагогически съветник

			Повишени умения за толерантно общуване		
	Осигуряване на занимания по интереси и часове за овладяване на българския език от учениците от малцинствени групи	Учебната 2023/2024 година	Повишено ниво на владеене на български език	Повишено ниво на владеене на български език	

4. Детско участие

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<i>Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение</i>	Групиране на децата по интереси; Създаване на връзки-„дете помага на дете”	Учебната 2023/2024 година	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по интереси на децата;	Създаване и функциониране на клубовете; Посещаемост на клубовете;	Класен ръководител/ друг педагогически специалист

5. Здравна грижа

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
-----------------	----------	--------------------	--------------------	------------	------------------

<p>Грижа за здравето - физическо, психическо и социално благополучие;</p>	<p>Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците;</p> <p>Провеждане на групови програми, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците;</p> <p>Провеждане на информационни кампании имащи за цел разясняване на рисковете от разпространение на епидемии и намаляване на ситуации на стрес и дезинформация.</p>	<p>Учебната 2023/2024 година</p>	<p>Безопасен и здравословен начин на живот</p>	<p>Информираност;</p> <p>Повишаване личната хигиена;</p> <p>Спазване култура на хранене;</p> <p>Повишаване сексуалната информираност на учениците</p>	<p>Директор/ Зам.- директор/ Психолози</p>
--	---	----------------------------------	--	---	--

6. Спорт и занимания

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p>Активно включване на деца от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири</p>	<p>Организиране на спортен празник в училище;</p> <p>Насочване на децата към спортни клубове;</p>	<p>Учебната 2023/2024 година</p>	<p>Подобряване физическата активност на децата;</p>	<p>Участие в различни спортни дисциплини;</p>	<p>Координатор – зам.- директор УД, главен учител или друг</p>

	<p>Даване шанс за положителна изява в различни спортни дисциплини;</p> <p>Поощрение с награди</p>		<p>Повишаване мотивацията и самооценката за справяне на децата</p>		<p>педагогически специалист</p>
--	---	--	--	--	---------------------------------

7. Позитивен психологически климат

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
<p>Превенция на насилието и проблемното поведение;</p> <p>Психологическа подкрепа</p>	<p>Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на безопасна училищна среда</p> <p>Системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;</p>	<p>Учебната 2023/2024 година</p>	<p>Подобрена физическата среда в училище;</p> <p>Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение</p>	<p>Подобрени нагласи към ученето</p>	<p>Психолог / Педагогически съветник</p>